

विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९

(मिति २०७४ साल पुष मसान्तसम्म भएका संशोधन समेत मिलाइएको)

नेपाल सरकार

कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय

सिंहदरबार

नोट: यो ऐन केही नेपाल कानूनलाई संशोधन, एकीकरण, समायोजन र खारेज गर्ने ऐन, २०७४ बाट संवत् २०७५ भदौ १ बाट प्रारम्भ हुने गरी संशोधन भएकोमा सो संशोधन समावेश गरिएको छैन ।

विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९

लालमोहर र प्रकाशन मिति
२०४९।७।२७

संशोधन गर्ने ऐन

१. विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण

(पहिलो संशोधन) ऐन, २०५२

२०५२।१०।१०

२. केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०५७

२०५७।४।२६

३. आयकर ऐन, २०५८

२०५८।१२।१९

प्रमाणीकरण र प्रकाशन मिति

४. गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून

संशोधन गर्ने ऐन, २०६६

२०६६।१०।७

२०४९ सालको ऐन नं. ३४

».....

विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना : देशको औद्योगिककरणको प्रकृत्यामा सीमित पुँजी, मानवीय एवं प्राकृतिक साधनको अधिकतम परिचालन गरी अर्थ व्यवस्थालाई सबल, गतिशील एवं प्रतिस्पर्धात्मक बनाउन विदेशी लगानी एवं प्रविधि हस्तान्तरणलाई प्रवर्द्धन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको शासनकालको एक्काइसौं वर्षमा संसदले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम “विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) “उद्योग” भन्नाले औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०४९ को दफा ३ मा उल्लिखित उद्योग सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) “विदेशी लगानी” भन्नाले विदेशी लगानीकर्ताले उद्योगमा गरेको देहाय बमोजिमको लगानी सम्भन्नु पर्छ :-

(१) शेयरमा गरेको लगानी,

(२) उपखण्ड (१) बमोजिमको लगानीबाट प्राप्त आयको पुर्नलगानी,

(३) ऋण वा ऋण सुविधाको रूपमा गरेको लगानी ।

(ग) “प्रविधि हस्तान्तरण” भन्नाले उद्योग र विदेशी लगानीकर्ता बीच देहायका कुराको सम्बन्धमा सम्झौता गरी गरिने प्रविधिको हस्तान्तरण सम्भन्नु पर्छ :-

❏ यो ऐन संवत् २०५७ साल साउन १ गते देखि लागू भएको ।

◆ यो ऐन संवत् २०६५ साल जेठ १५ गते देखि लागू भएको ।

» गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा भिकिएको ।

- (१) विदेशी उत्पत्तिको कुनै प्रविधि सम्बन्धी अधिकार विशिष्टता, फरमुला, प्रकृया, पेटेण्ट वा प्राविधिक ज्ञानको उपयोग गर्ने ।
 - (२) विदेशी स्वामित्वको ट्रेडमार्क उपयोग गर्ने ।
 - (३) वैदेशिक प्राविधिक सल्लाहकार, व्यवस्थापन एवं बजार सेवा उपलब्ध गर्ने ।
 - (घ) “विदेशी लगानीकर्ता” भन्नाले विदेशी लगानी वा प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने कुनै विदेशी व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्था सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले विदेशी सरकार वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थालाई समेत जनाउँछ ।
 - (ङ) “बोर्ड” भन्नाले औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०४९ को दफा १२ बमोजिम गठित औद्योगिक प्रवर्द्धन बोर्ड सम्भन्नु पर्छ ।
 - (च) “विभाग” भन्नाले नेपाल सरकारको उद्योग विभाग वा घरेलु तथा साना उद्योग विभाग वा नेपाल सरकारले तोकेको अन्य कुनै विभाग, कार्यालय वा निकाय सम्भन्नु पर्छ ।
 - (छ) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा वा नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी जारी गरेको आदेशमा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्भन्नु पर्छ ।
३. स्वीकृति लिनु पर्ने : (१) विदेशी लगानी वा प्रविधि हस्तान्तरण गर्न विभागको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(२) विदेशी लगानी वा प्रविधि हस्तान्तरण गर्न चाहनेले स्वीकृतिको लागि विभाग समक्ष तोकिएको विवरणहरू समेत संलग्न राखी तोकिएको ढाँचामा दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

❖(३) उपदफा (२) बमोजिम दरखास्त परेमा पचास करोड रुपैयाँसम्म स्थिर जेथा भएको उद्योगको हकमा विभागले आफै र सोभन्दा बढी स्थिर जेथा भएको उद्योगको हकमा बोर्डको निर्णयानुसार दरखास्त परेको मितिले तीस दिनभित्र स्वीकृति दिनु पर्नेछ । विभागले त्यस्तो स्वीकृतिको सम्बन्धमा भएको निर्णयको जानकारी दरखास्तवालालाई दिनु पर्नेछ ।

❖(४) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुसूचीमा उल्लेख भएका उद्योगहरूमा विदेशी लगानी गर्न स्वीकृति दिइने छैन ।

तर त्यस्ता उद्योगहरूमा प्रविधि हस्तान्तरण गर्न स्वीकृति दिन सकिनेछ ।

४.

५. सुविधा तथा सहूलियत : (१) ∅.....

(१क) ♥.....

(२) विदेशी मुद्रामा लगानी गर्ने विदेशी लगानीकर्ताले देहाय बमोजिमको रकम विदेशी मुद्रामा नेपाल ▶..... बाहिर लैजान पाउनेछ :-

❖ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

☞ पहिलो संशोधनद्वारा खारेज ।

∅ केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०५७ द्वारा भिकिएको ।

♥ आयकर ऐन, २०५८ द्वारा भिकिएको ।

▶ गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा भिकिएको ।

- (क) विदेशी लगानीको केही वा सबै भागको शेयर बिक्रीबाट प्राप्त रकम,
- (ख) विदेशी लगानी बापतको लाभ वा लाभांशको रूपमा प्राप्त रकम,
- (ग) विदेशी ऋणको साँवा र ब्याजको भुक्तानीको रूपमा प्राप्त रकम ।

(३) विदेशी लगानीकर्ताले प्रविधि हस्तान्तरण सम्झौता अन्तर्गत प्राप्त रकम सम्बन्धित सम्झौतामा उल्लिखित मुद्रामा नेपाल »..... बाहिर लैजान पाउनेछ ।

६. भीसा सम्बन्धी व्यवस्था : (१) नेपाल »..... मा लगानी गर्ने उद्देश्यले अध्ययन एवं अनुसन्धान गर्न नेपाल »..... मा आएका विदेशी नागरिकलाई ६ महिनासम्मको गैर पर्यटक भीसा दिइनेछ ।

❖(२) विदेशी लगानीकर्ता वा त्यस्तो विदेशी लगानीकर्ताको आश्रित परिवार वा अधिकृत प्रतिनिधि तथा त्यस्तो अधिकृत प्रतिनिधिको आश्रित परिवारलाई विदेशी लगानी कायम रहेसम्म नेपाल »..... मा बस्न व्यावसायिक भिसा उपलब्ध गराइनेछ ।

तर एकैपटक कम्तीमा एक लाख अमेरिकी डलर वा सो बराबरको परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा लगानी गर्ने विदेशी लगानीकर्ता र निजको आश्रित परिवारलाई त्यस्तो लगानी कायम रहेसम्म आवासीय भिसा उपलब्ध गराइनेछ ।

७. विवादको समाधान : (१) विदेशी लगानीकर्ता, स्वदेशी लगानीकर्ता वा सम्बन्धित उद्योगको बीचमा कुनै विवाद उठेमा त्यस्तो विवादको समाधान सम्बन्धित पक्षहरूले विभागको रोहबरमा आपसी छलफलद्वारा गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम विवादको समाधान हुन नसकेमा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार कानून सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र संघीय आयोग (अनसिट्राल) को प्रचलित मध्यस्थता नियम बमोजिम मध्यस्थताद्वारा समाधान गरिनेछ ।

(३) मध्यस्थता काठमाडौंमा हुनेछ । मध्यस्थतामा नेपालको कानून लागू हुनेछ ।

■(४) उपदफा (१), (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि तोकिए बमोजिमको लगानी भएका उद्योगमा विदेशी लगानीका सम्बन्धमा उठेका विवादको समाधान विदेशी लगानी सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम गर्न सकिनेछ ।

८. नियम बनाउने अधिकार : यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकारले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।

९. यसै ऐन बमोजिम हुने : प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमहरूमा लेखिए जति कुरा सोही बमोजिम हुनेछ ।

- ९क. अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट गर्न सक्ने : नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीको खण्ड (ख) मा आवश्यक हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ ।

१०. खारेजी र बचाउ : (१) विदेशी लगानी तथा प्रविधि सम्बन्धी ऐन, २०३८ खारेज गरिएको छ ।

(२) विदेशी लगानी तथा प्रविधि सम्बन्धी ऐन, २०३८ अन्तर्गत भए गरेको सम्पूर्ण काम कारबाहीहरू यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

❖ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

■ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

द्रष्टव्य: केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा रूपान्तर भएका शब्दहरू :-

“श्री ५ को सरकार” को सट्टा “नेपाल सरकार” ।

कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय

अनुसूची
(दफा ३ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)
विदेशी लगानी गर्न स्वीकृति नदिइने उद्योगहरु

खण्ड (क)

१. घरेलु उद्योग ।
२. व्यक्तिगत सेवा व्यवसाय (जस्तो कपाल काट्ने, श्रृंगार गर्ने, सिलाई (टेलरिंग), ड्राइभिङ्ग तालीम आदि व्यवसाय) ।
३. हात हतियार तथा खरखजाना उद्योग ।
४. गोलीगठ्ठा, बारुद ।
५. विकीरणजन्य पदार्थ (रेडियोएक्टिभ मेटेरियल्स) सम्बन्धी उद्योग ।
६. घर जग्गा खरिद बिक्री व्यवसाय (निर्माण उद्योग बाहेक) ।
७. चलचित्र व्यवसाय (▶..... राष्ट्र भाषाको) ।
८. सुरक्षात्मक छपाई (सेक्युरिटी प्रिन्टिङ्ग) ।
९. मुद्रा तथा सिक्का व्यवसाय ।

खण्ड (ख)

०१. अन्तराष्ट्रिय श्रृङ्खलाको रूपमा तत्काल दुई भन्दा बढी मुलुकमा कारोबार गरिरहेको खुद्रा व्यवसाय (रिटेल बिजनेस) ।
२. *
३. *
४. *
५. *
६. *
७. * बिडी, * (९० प्रतिशत भन्दा बढी निकासी गर्ने बाहेक) ।
८. आन्तरिक कुरियर सेवा ।
९. आणविक शक्ति : (एटोमिक इनर्जी)
१०. *
११. कुखुरा पालन ।
१२. माछा पालन ।
१३. मौरी पालन ।

▶ गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा भिकिएको ।

α मिति २०६२।८।६ को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाद्वारा हेरफेर ।

* मिति २०६२।८।६ को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाद्वारा भिकिएको ।

०१४. एकाउन्न प्रतिशतसम्म विदेशी लगानी भएको परामर्श सेवा बाहेक अन्य परामर्श सेवा व्यवसाय, व्यवस्थापन, लेखा, इन्जिनियरिङ्ग, कानूनी जस्ता व्यवसायहरू ।
०१५. ब्युटी पार्लर
०१६. भाडामा खाद्यान्न कुटानी, पिसानी, र पेलानी गर्ने कार्य ।
०१७. स्थानीय क्याटरिङ्ग सेवा ।
०१८. ग्रामीण पर्यटन ।

कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय

० मिति २०६२।०।६ को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाद्वारा हेरफेर ।

० मिति २०५८।५।२१ को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाद्वारा थपिएको ।